

Verksamhetsberättelse 2018

Vo 02 - Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem

Innehållsförteckning

1. Verksamhetsuppdrag	3
2. Viktiga händelser	4
3. Uppföljning och analys	5
3.1 Måluppfyllelse	5
3.1.1 Målområde Livskvalitet. Den attraktiva kommunen.....	5
3.1.2 Målområde: God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter ...	11
3.1.3 Målområde: Attraktiv arbetsgivare	12
4. Uppdrag från kommun- och nämndplan	15
4.1 Särskilda uppdrag	15
4.2 Verksamhetsmått	17
5. Ekonomi	19
5.1 Resultaträkning per verksamhetsområde	19
5.2 Driftsredovisning per verksamhet	20
6. Uppföljning av riskhanteringsplan	24
7. Sammanfattande bedömning	25

1. Verksamhetsuppdrag

Verksamhetsområdets uppdrag är att ansvara för grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem för alla barn i grundskoleålder i Tyresö kommun. Utbildningen i grundskolan syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och demokratiska värden. Den ska bidra till alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Grundsärskolan ska ge elever med en intellektuell funktionsnedsättning utbildning anpassad till elevens förutsättningar och så långt det är möjligt motsvara den som ges i grundskolan. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Verksamheten styrs av skollag och läroplan.

Inom verksamhetsområdet ligger ansvaret för elevhälsan, en verksamhet vars syfte är att arbeta förebyggande för att främja lärande och hälsa.

2. Viktiga händelser

Förändringar i regelverk

För läsåret 2018/2019 har förändringar skett i de regelverk som styr skolan. Verksamheten har under året anpassats för att möta dessa förändringar.

- Förskoleklass är obligatoriskt från läsåret 2018/2019.
- Nationella proven har blivit mer styrande vid betygsättning och digitaliseras från årskurs 9.
- Riktlinjerna för politisk information i skolundervisning har tydliggjorts.
- Stadieindeldad timplan för grundskolan, vilket bland annat innebär att moderna språk är obligatoriskt och betyg sätts från årskurs 6.
- Utökad undervisningstid i moderna språk och matematik.
- Prao är obligatoriskt och ska omfatta minst tio dagar från och med årskurs 8 i grundskolan respektive årskurs 9 i specialskolan.
- Programmering har blivit obligatorisk i undervisningen.

Kumla lärstudio startades upp i augusti 2018. Miljön i lärstudion är anpassad för att ge elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar så goda förutsättningar som möjligt. Placering sker i samarbete mellan centrala elevhälsan, skola och vårdnadshavare. Det finns två grupper en för årskurs 1-6 och en för årskurs 7-9. Fyra pedagoger arbetar i lärstudion.

Nationella IT-strategin 2017-2022 och digitalisering är en del av den infrastruktur som barn- och utbildningsnämnden har att förhålla sig till. Vikten av digital kompetens har skrivits in tydligare i läroplaner, kursplaner och ämnesplaner. Barn- och utbildningsförvaltningen har svarat upp mot utvecklingen genom ett ökat fokus på digitalisering via IKT (informations- och kommunikationsteknik). En IT-strateg har anställts och alla skolor har genomfört kartläggningar av befintlig infrastruktur inom digitalisering. Nya e-tjänster har tagits fram och en ny kommunikativ lärplattform, Vklass, infördes hösten 2018. En fördel är att både förskolan, grundskolan, gymnasiet och vuxenutbildningen nu har samma lärplattform, vilket ger en kontinuitet och tillgänglighet för medborgarna.

Interna rutiner har under året förstärkts och förbättras. Exempelvis deltar Tyresö kommun i ett projekt kring problematisk skolfrånvaro som är initierat och drivs av Storsthlm. Som ett led i detta har också riktlinjer om skolfrånvaro tagits fram.

Inför GDPR har det skett en stor inventering av vilka dokument som finns och vad som ska gallras. Nya gemensamma mallar och rutiner har tagits fram och implementerats.

Skolinspektionen har granskat förskolor och skolor i Tyresö kommun. Utifrån kritik gällande det systematiska kvalitetsarbetet i grundsärskola och på fritidshem, har rutiner förtydligats och dokumenterats gällande kvalitetsarbetet.

3. Uppföljning och analys

3.1 Måluppfyllelse

Vision för Tyresö kommun 2030

Den politiska ledningen har en vision för år 2030; Tyresö ska vara den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen.

Sammanfattning av visionen:

År 2030 bor 60 000 invånare i Tyresö. I kommunen finns en blandning av olika boendeformer. Tyresö är sedan flera år en av Sveriges bästa skolkommuner. Kommunen är välmående med små sociala problem. Äldreomsorgen har prioriterats särskilt och det finns en variation av boendeformer väl anpassade till äldres behov och efterfrågan. Tyresö är känt i hela landet för sitt framgångsrika näringsliv som är rikt och differentierat med stark entreprenörsanda. Kommunen arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Gång- och cykelnät är väl utbyggt. Kollektivtrafiken fungerar bra med korta restider till såväl Stockholm som Nacka och Södertörn. Det medvetna miljöarbetet har gett resultat. Kommunens ekonomi är stabil och i balans.

3.1.1 Målområde Livskvalitet. Den attraktiva kommunen

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner	I hög grad uppfyllt	Tyresö hamnar på plats 54 av 290 kommuner i Sveriges kommuner och landstings (SKL) årliga ranking Öppna jämförelser grundskola. Det är en klar förbättring från förra årets plats 133, och i nivå med tidigare år. Resultatdialogerna som sker kontinuerligt i skolorna har varit ett led i det ökade kunskapsresultatet. Meritvärdet i Tyresös kommuns samtliga skolor hamnar bland de 25 % bästa i landet.

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018
Grundskola - sammanvägt resultat i grundskolan, samtliga skolor, ranking	48	133	54	<50

Kommentar: Rankingresultatet i Öppna jämförelser grundskola baseras på meritvärde, behörighet till gymnasiet och andel elever som klarar kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 9. Dessa mått är sedan viktade mot ett modellberäknat värde som fokuserar på kommunens socioekonomiska förutsättningar. Resultatet av måtten samt viktningen ger kommunens placering i rankingen.

Nationellt mål: Normer och värden

Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Kommentar: Arbete med den gemensamma värdegrunden; ”En förskola och skola för var och en” genomsyrar förvaltningen. De fyra grundläggande förhållningssätten som genomsyrar verksamheten är: Alla ska med, Alla gör skillnad; alltid framåt; Allt går. Under läsåret 2018 har grundskolorna haft ett prioriterat utvecklingsarbete med revidering av plan mot kränkande behandling. Strukturen i planen är nu samma för alla skolor i Tyresö, för att underlätta för utvärdering och prioritering av insatser.

Nämndmål: Upplevelsen av trygghet ska öka i grundskolan

Miljön i grundskolan och grundsärskolan inklusive fritidshemmen ska vara trygg, inkluderande och inspirerande. Det gäller såväl fysisk trygghet som den psykosociala miljön. Mobbning får inte förekomma, alla elever ska bli sedda och känna sig trygga. Miljön ska präglas av arbetsro och bidra till lust att lära och utvecklas. Samtliga elever ska vara trygga i skolan.

Indikator	Kön	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018
Grundskola - andel elever i årskurs 5 som instämmer på påståendet "jag känner mig trygg i skolan" (elevenkät)	Alla	91,00%	93,00%	90,00%	87,00%	100 %
Grundskola - andel elever i årskurs 8 som instämmer på påståendet "jag känner mig trygg i skolan" (elevenkät)	Alla	89,00%	89,00%	88,00%	82,00%	100 %

Kommentar: Andelen elever som svarar att de är trygga i skolan uppgår till 87 procent i årskurs 5 och 82 procent i årskurs 8. Elevernas resultat har gått tillbaka med några procentenheter jämfört med tidigare år men ligger trots allt på en hög positiv nivå. Tryggheten bedöms vara god. Arbetet med likabehandlingsplanen och andra insatser som till exempel kartläggning av otrygga platser, trygghetsvandringar på skola samt fritidshem och samsyn på trivselregler ger förutsättningar att skapa en tryggare skolmiljö.

Nationellt mål: Kunskaper/Bedömning och betyg

Kunskaper

Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också en grund för fortsatt utbildning. Skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares

ledning, såväl i helklass som enskilt. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.

Bedömning och betyg

Betyget uttrycker i vad mån den enskilda eleven har uppnått de nationella kunskapskrav som finns för respektive ämne. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika kunskapskrav för olika betygssteg.

Kommentar: Resultatet för eleverna i årskurs 9 läsåret 17/18 steg inom alla tre områden; meritvärde, andel behöriga till gymnasiet samt elever med fullständigt betyg.

Nämndmål: Kunskapsresultaten ska öka och hålla en hög kvalitet

Kunskapsresultaten står i centrum för skolan och alla elever ska ges långsiktiga förutsättningar att lära och utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Kommentar: Analys av elevernas kunskapsresultat visar på en stabil ökning de närmaste åren. Detta syns genom den analys av högstadiееlevernars resultat som görs regelbundet. Meritvärdet för kommunala skolor är bland de 25 % bästa i landet.

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018
Grundskola - Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	81,30%	73,80%	78,0%	100%
Grundskola - Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	92,00%	82,90%	86,8%	100%
Grundskola - genomsnittligt meritvärde årskurs 9 kommunala skolor (17 ämnen) (Källa kolada N15505)	237,00 *	226,00	233,5	<50

* 2016 exkluderades elever med okänd bakgrund

Nämndmål: Eleverna i Tyresö har kunskap och förmåga att göra väl underbyggda val för fortsatta studier och framtida yrkesval.

Kommentar: Samtliga elever på högstadieskolorna har tillgång till studie- och yrkesvägledare och har därmed möjlighet till enskilda möten för att göra väl underbyggda val inför kommande studier.

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall läsår 2018	Mål 2018
Grundskola - Andel gymnasieelever som fullföljt gymnasieutbildning inom fyra år.	76,9%	78,1%	81,9%	100%

Nationellt mål: Elevernas ansvar och inflytande/Skola och hem

Elevernas ansvar och inflytande

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Skola och hem

Skolans och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevernas skolgång ska skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande.

Kommentar: Resultaten i elev- och föräldraenkäten påvisar små skillnader jämfört med förra årets resultat. De prioriterade aktiviteter som elevledda utvecklingssamtal, föräldraforum samt elevråd har inte gett tydliga förväntade resultat i enkäterna ännu.

Nämndmål: Elevers och vårdnadshavares delaktighet i skolan ska öka

Kommentar: Det är viktigt att känna sig delaktig i verksamheten. Genom tydlig information om vad man faktiskt kan vara med och påverka och genom tillgängliga samverkanskanaler ökar delaktigheten. Enligt de senaste elev- och föräldraenkäterna går att utläsa att delaktighet är ett förbättringsområde.

För att tydliggöra kommunikation och information har förvaltningen upphandlat en ny lärplattform som ger förutsättningar för bättre kommunikation och delaktighet. Den nya lärplattformen togs i bruk för grundskolan i början av augusti 2018.

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018
Grundskola - andel elever i årskurs 5 som instämmer på påståendet "lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter" (elevenkät)	85,00%	83,00%	83,00%	100%
Grundskola - andel elever i årskurs 8 som instämmer på påståendet "lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter" (elevenkät)	71,00%	66,00%	64,00%	100%
Grundskola, åk 5 - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Personalen är intresserad av mina synpunkter och önskemål" (föräldraenkät)	71,00%	71,00%	69,00%	100%
Grundskola, åk 8 - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Personalen är intresserad av mina synpunkter och önskemål" (föräldraenkät)	68,00%	71,00%	69,00%	100%

→ Nationellt mål: Övergång och samverkan

Samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem ska utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. För att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv ska skolan också sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskolan samt med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Samarbetet ska utgå från de nationella mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet.

Kommentar: Målet är i hög grad uppfyllt. Utvärdering av övergångsdokumentet mellan förskola och grundskola är genomförd. Grundskolan har även fokuserat på ett övergångsdokument mellan årskurs 6 och 7, eftersom det finns flera skolor där eleverna slutar i årskurs 6 och börjar på någon av kommunens högstadieskolor till årskurs 7. Övergångsplanen för gymnasiet revideras årligen i samarbete med gymnasiet i Tyresö.

Nationellt mål: Skolan och omvärlden

Eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet i skolan. De ska också få underlag för att välja fortsatt utbildning. Detta förutsätter att den obligatoriska skolan nära samverkar med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Det förutsätter också en samverkan med arbetslivet och närsamhället i övrigt.

Kommentar: Målet bedöms delvis vara uppfyllt. Arbetet med att utveckla studie- och yrkesvägledningen fortsätter. PRAO blev obligatoriskt från och med hösten 2018.

Samverkan med det lokala näringslivet är ett utvecklingsområde. Samverkan med samtliga gymnasieskolor som Tyresös elever går till är en stor utmaning. Idag går färre än 20 procent av eleverna i årskurs 9 på Tyresö gymnasiums utbildningsplatser. Nya riktlinjer genom Allmänna råd och övergångar gäller från och med 2018-07-01 och arbete med rutiner utifrån dessa råd pågår.

Nationellt mål: Rektors ansvar

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Kommentar: Målet är i hög grad uppfyllt. Förvaltningen har sedan ett år tillbaka genomfört resultatsammanställningar fyra gånger per läsår. Dessa har utvecklats med resultatdialoger för att delge förvaltningens analys av verksamheten men också för att möta skolledningens reflektioner av resultaten samt prioriterade insatser framöver.

3.1.2 Målområde: God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål (tillika nämndmål)	Bedömning	Kommentar
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser	Ej uppfyllt	VO 2 har inte en ekonomi i balans. Anpassningar av organisationen har gjorts under 2018, både på förvaltnings- och enhetsnivå. Kraftig löneglidning samt små gruppstorlekar på enheterna gör det svårt att anpassa kostnader utifrån ekonomiska förutsättningar. En nyckeltalsrapport visar att utifrån rådande förutsättningar är grundskolan underfinansierad med cirka 10 miljoner kronor. Under höstterminen 2018 har verksamhetsstöd/tilläggsbelopp varit underfinansierat och en neddragning med 30 % skedde i september mot skolorna. Denna minskade intäkt har varit svår att hämta tillbaka till december 2018.

Indikator	Kön	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018
Ekonomiskt resultat, Tkr	Alla	-5 853	-7 596	-10 748	-24 830	0

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Verksamheterna i Tyresö kommun utvecklas genom innovativa och effektiva processer	I hög grad uppfyllt	Interna rutiner har under året förstärkts och förbättras, vilket också inneburit att processer har effektiviserats. Exempelvis har riktlinjer om skolfrånvaro tagits fram. En ny plan för kränkande behandling har tagits fram med anledning av en ny diskrimineringslag. Inför GDPR har det skett en stor inventering av vilket material som finns och vilket som ska gallras. Olika e-tjänster har tagits fram och utvecklats exempelvis modersmålsansökan, nyanländ i kommunen, placering på grundskola samt skolskjutsansökan.

→ **Nämndmål: Metoden Leda för resultat används vid utvecklingsarbete**

Kommentar: Inget pågående arbete med metoden leda för resultat under perioden.

Indikator	Kön	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Andel av de anställda som instämmer på påståendet "Förslag på nya och bättre sätt att arbeta välkomnas".	Alla		58 %	-	65 %

* Enkäten görs vartannat år

3.1.3 Målområde: Attraktiv arbetsgivare

→

Strategiskt mål/nämndmål	Bedömning	Kommentar
Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare	I hög grad uppfyllt	Grundskolan prioriterar arbete med en gemensam kompetensutveckling för pedagogisk personal. En stor satsning är "Bedömning för lärande" som är ett tvåårigt kompetensutvecklingsprogram för pedagoger, där alla enheter deltar. Inom fritidshemmen har det satsats på kompetensutveckling genom en föreläsningsserie i tre delar, samt skapande av ett gemensamt nätverk. Nätverket syftar till att utveckla varandras enheter och utbyta erfarenhet och kompetens. En utvärdering av denna fortbildning för fritidshemmet är klar och utifrån den genomförs nya insatser i fritidshemmet under läsåret 18/19. Satsningar görs kontinuerligt för att skapa aktiviteter för personalen som syftar till att öka attraktivitet. Detta läsår startade möjligheten att, för prioriterad personal, påbörja en ettårig förberedande skolläda utbildning som genomförs på Uppsala universitet.

Indikator	Kön	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018
Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare	Alla	75 %	48 %	*	84 %	

* Enkäten görs vartannat år

Kommentar: För att få fler att rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare satsar verksamhetsområdet på kompetensutveckling för personal. Exempelvis pågår nu prioriterade aktiviteter inom undervisning, fritidshemmet, karriärsutveckling samt under läsåret 18/19 kommer det genomföras en fortbildning inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) för personalen på alla kommunala grundskolor.

Strategiskt mål/nämndmål	Bedömning	Kommentar
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.	Delvis uppfyllt	Under hösten startade ett samarbete med HR-avdelningen i Tyresö kommun med syfte att minska sjukfrånvaron. Alla skolledare i Tyresö kommun har genomgått HR-avdelningens utbildning gällande sjukfrånvaro. I augusti detta år har trenden brutits och långtidsfrånvaron har börjat sjunka.

Indikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	7,1%	7,5%	7,4%	<4%
Sjukfrånvaro kort (60 dagar)	3,6%	3,6%	4,4	<4%
Sjukfrånvaro lång (60 dagar)	3,5%	3,8%	2,9	<4%

Strategiskt mål/nämndmål	Bedömning	Kommentar
Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål	I hög grad uppfyllt	Utifrån personalens behov och verksamhetens förutsättningar arbetas det för att ges möjlighet att anpassa sysselsättningsgraden.

Indikator	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Andel av de anställda som anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål (<i>förvaltningsnivå</i>)	*	91%	*	89 %

* Ingen mätning gjord för 2017

4. Uppdrag från kommun- och nämndplan

4.1 Särskilda uppdrag

Titel	Status	Kommentar
Konkurrensutsättning	✓	Uppdraget är uppfyllt. Inom grundskolan sker det fria skolvalet. Cirka 18 procent är fristående verksamhet.
Ekologiska livsmedel	✓	Under 2018 uppgick andelen ekologiska livsmedel till 31,4 procent.
I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.	✓	En kartläggning av vilka kompetensutvecklingsinsatser som behövs för att möta olika funktionsnedsättningar är påbörjad och analysen kommer leda till prioriterade insatser för personalen. Verksamhetsområde Grundskola kommer under läsåret 18/19 kartlägga varje skolenhets kompetens inom elevhälsan, med hjälp av ett skattningsverktyg från Specialpedagogiska skolmyndigheten. Denna kartläggning visar på kompetensutvecklingsbehov som planeras för under detta läsår.
Taxor och avgifter	✓	Uppdraget är genomfört. Avgiften för fritidshem styrs enligt nationell maxtaxa och följer index. Avgiften för fritidsklubb är oförändrad.
Stärka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet.	▶	Uppdraget är påbörjat. Varje högstadieskola har en studie- och yrkesvägledare som arbetar med information och vägledning till eleverna inför gymnasievalet. Samarbete sker tillsammans med studie- och yrkesvägledarna på gymnasiet för att minska studieavbrotten. Grundskola och gymnasium har ett gemensamt dokument kallat "Övergångsplan" som beskriver samarbetet mellan grundskola och gymnasiet i Tyresö. Det finns svårigheter att följa upp resultatet. Många av kommunens folkbokförda elever söker gymnasieskola utanför Tyresö kommun. Mindre än 20 % av eleverna går på ett gymnasieprogram på Tyresö gymnasium.
En förskola och skola för var och en.	▶	Värdegrundsdokumentet är levande i olika typer av forum som till exempel APT (arbetsplatsträffar). Det är ett ständigt pågående arbete som hålls levande. Under året har värdegrunden vävts in i centrala forum för kollegialt lärande och förståelsen för att värdegrundsdokumentet kan kopplas till den dagliga verksamheten har varit tydlig.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla fritidshemmens kvalitet.		Uppdraget har påbörjats. Under hösten har tre seminarier genomförts för all tillsvidareanställd personal inom fritidshemmen i Tyresö. Nu har nätverk bildats med 3-4 enheter i varje, som syftar till verksamhetsbesök där goda exempel delas mellan enheterna och man tar fram utvecklingsområden. Utvärdering av den första delen av kompetensutvecklingen har skett. Ur den framkom ett behov av gemensam planeringsmall för fritidshemmet i syfte att planera, genomföra samt utvärdera aktiviteter. En arbetsgrupp med rektor, biträdande rektor samt fritidspedagog planerar och leder arbetet med representanter för varje kommunalt fritidshem. Regelbunden kontakt sker med skolverkets undervisningsråd för fritidshemmet.
Förvaltningen påbörjar implementeringen av fastställd IT-strategiplan i ett 1-16-års perspektiv.		Uppdraget är påbörjat. IKT-strategi är framtagen och en plan för implementering har påbörjats. Rekrytering av en IKT-strateg är klar och tjänsten tillsattes 2018-05-16. En kartläggning är påbörjad med verksamhetsbesök. Alla förskolor och skolor gör LIKA-kartläggningen för att därefter skapa en gemensam grundnivå som alla kommunala för- och grundskolor ska erbjuda i Tyresö kommun.
Genomlysning av organisationen kring modersmål och studiehandledning på modersmål.		Uppdraget är färdigt. Ärendet redovisades i barn- och utbildningsnämnden i augusti 2017. Förvaltningen påbörjar ett förbättringsarbete.

4.2 Verksamhetsmätt

Titel	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Grundskola - Lärare/ped personal med pedagogisk högskoleexamen i kommunal förskoleklass och grundskola, andel (%) (N15101)	83,30%	80,60%	76,8	-
Grundskola - elever/lärare (årsarbetare) i kommunal grundskola (antal) (N15034)	13,3	13,9	13,1	-
Grundskola - Årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen, andel (%) (N13015)	25,8	21,9	17,1	-
Inskrivna barn/årsarbetare i fritidshem, antal (N13014)	22,6	21,7	20,6	-
Grundskola - Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%) (N15454)	82,1%	73,0%	69,0%	80,0%
Grundskola - Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska (ej svenska som andraspråk), kommunala skolor, andel (%) (N15450)	69,2%	80,0%	79,0%	81,0 %
Grundskola - Elever i åk 6 med lägst betyget E i engelska, kommunala skolor, andel (%) (N15482)	91,5%	92,2%	91,6%	93,2%
Grundskola - Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%) (N15485)	92,8%	95,0%	90,8%	92,8%

Grundskola - Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, kommunala skolor, andel (%) (N15488)	95,4%	97,1%	93,9%	93,2%
Grundskola - ogiltig frånvaro i högstadiet (årskurs 7-9)	3,21%	3,10%	3,10%	-
Grundskolan - marknadsandel egen regi, F-9 (%)	79,0%	77,0%	78,0%	78,0%-
Grundskola, åk 2 - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med verksamheten på mitt barns fritidshem"	85,0%	89,0%	82,0%	82,0%
Grundskola - andel elever i årskurs 5 som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med min skola"	87,0%	87,0%	86,0%	84 %
Grundskola - andel elever i årskurs 8 som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med min skola"	82,0%	82,0%	77,0%	74,0%

5. Ekonomi

5.1 Resultaträkning per verksamhetsområde

Belopp i tkr	2018 budget	2018 utfall	2018 avvikelse	2017 avvikelse
Beställare				
Ram	685 796	693 060	7 264	6 820
Intäkter, externa	52 804	58 291	5 487	6 259
Kostnader	-738 600	-760 147	-21 547	-13 081
<i>varav särskola</i>				
<i>Ram + ext. intäkter</i>	30 790	30 740	-50	0
<i>Kostnader</i>	-30 790	-30 891	-101	-34 000
<i>Resultat särskola</i>	0	-151	-151	-34 000
Resultat	0	-8 796	-8 796	-2

Utförare				
Intäkter, interna	566 560	569 260	2 700	4 874
Intäkter, externa	36 406	36 734	328	-90
Kostnader	-602 966	-622 028	-19 062	-15 530
<i>varav särskola</i>				
<i>Intäkter (int+ext)</i>	26 643	28 171	1 528	1 154
<i>Kostnader</i>	-26 643	-30 283	-3 640	-4 023
<i>Resultat särskola</i>	0	-2 112	-2 112	-2 869
Resultat	0	-16 034	-16 034	-10 746

Netto VO Grundskola				
Resultat	0	-24 830	-24 830	-10 748

Verksamhetsområde VO2 Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem visar i nettoresultat till och med december ett underskott om 24,8 mnkr, varav 3,9 mnkr avser tidigare års resultat.

Den slutliga avstämningen mot demografi gav att det varit i snitt 63 fler elever i åldern 6-15 år än budgetprognosen, vilket innebär att 7,26 mnkr erhållits från demografibuffert.

I resultatet ingår den kostnad för nedskrivning av egen regis underskott som skall utbetalas till fristående skolor. 2,4 mnkr ska utbetalas till de skolor som haft elever från Tyresö kommun under 2016 och 2018, då dessa underskott uppstod. Beslut om nedskrivning fattades i december. Utbetalning sker under våren 2019, men belastar 2018. Beslut om bokning på verksamhetsområdets beställarsida fattades av ekonomichef, och styrs inte av barn- och utbildningsförvaltningen.

Den främsta orsaken till underskottet på beställarsidan är

- högre kostnader för externa placeringar, 1,5 mnkr jämfört med 2017

- högre kostnader för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd, inklusive nyanländbidrag, 6,4 mnkr jämfört med 2017
- högre kostnader för skolskjuts, 0,6 mnkr jämfört med 2017 trots att taxi till modersmål upphörde till höstterminen 2018.

De främsta orsakerna till underskottet på utförarsidan är högre personalkostnader som en följd av

- fortsatt omsättning på behöriga lärare med nivåökning vid rekrytering
- minskat statsbidrag för förstärkt elevhälsa, som delvis kompenserades av det nya bidraget för likvärdig skola
- stadiindelad timplan, med bland annat moderna språk i årskurs 6, och full effekt av utökningen i timplan i bland annat matematik som infördes under föregående läsår.
- ökad semesterlöneskuld

5.2 Driftsredovisning per verksamhet

Beställare VO2 Grundskola

Belopp i tkr	2018 budget	2018 utfall	2018 avvikelse	2017 avvikelse
Intäkter				
Ram från kommunfullmäktige	685 796	693 060	7 264	6 820
Taxor och avgifter	23 168	23 096	-72	2 040
Försäljning av verksamhet IKE, mm	20 000	21 311	1 311	-424
Statsbidrag, maxtaxa, migrationsv.	1 900	5 836	3 936	2 809
Moms	7 737	8 048	311	1 834
Summa Intäkter	738 600	751 351	12 751	13 080
Kostnader				
Förv. gemensamma kostnader	-24 146	-19 725	4 421	48
Förskoleklasspeng	-38 575	-37 530	1 045	262
Grundskolepeng	-464 405	-467 307	-2 902	-2 131
Fritidspeng inkl. fritidsklubb	-111 297	-121 339	-10 042	-1 303
Sociodemografiskt tillägg	-15 245	-15 271	-26	4
Tilläggsbelopp, verksamhetsstöd	-10 645	-22 056	-11 411	-3 108
Verksamhetsstöd sociobaserat 1-3	-8 171	-8 171	0	0
Återvändarskolan	-1 800	-1 337	463	252
Skolskjutsar	-7 700	-9 854	-2 154	-2 015
Modersmål och studiehandledning	-13 636	-14 713	-1 077	180
Resursskola	-3 000	0	3 000	0
Externa placeringar	-9 090	-10 572	-1 482	-4 244
Grundskola och fritidshem	-30 889	-32 272	-1 383	-1 026
Summa kostnader	-738 600	-760 147	-21 548	-13 081
Resultat	0	-8 796	-8 796	-2

Kommentar intäkter

Differensen mellan budget och utfall för ram från kommunfullmäktige är justeringen mot demografibuffert.

Taxor och avgifter är i balans mot budget för helåret. Försäljning av verksamhet är högre än budget.

Statsbidrag från migrationsverket, schablonersättning för nyanlända med uppehållstillstånd, har ökat till följd av fler nyanlända elever i kommunen.

Kommentar kostnader

Förvaltningsgemensamma kostnader är lägre än budget.

Demografiskt utfall visade fler elever än budgetens befolkningsprognos, vilket leder till högre kostnader för förskolepeng och fritidspeng. Utfallet för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd har ökat på grund av fler ansökningar, bland annat som följd av tydligare riktlinjer kring ansökan.

Kostnad för skolskjuts är högre än budget. Nya rutiner för beslut och uppföljning av skolskjuts har införts till hösten 2018, vilket gör att ökningstakten har brutits.

Beställaren har fortsatt ökande kostnader för externa placeringar, samt resor till dessa.

Kostnaden för modersmål är högre än budget. Främst beror detta på fler nyanlända elever.

Kommentar resultat

Under våren togs fler beslut om tilläggsbelopp och verksamhetsstöd, vilket medför ökade kostnader som inte var budgeterat för. Utöver detta tillkom externa placeringar i slutet på året. Under året har en lärstudio etablerats vid Kumla skola, med bidrag i form av verksamhetsstöd. Ett syfte med lärstudion är att minska behovet av framtida externa placeringar.

I resultatet ingår den kostnad för nedskrivning av egen regis underskott som skall utbetalas till fristående skolor. 2,4 mnkr ska utbetalas till de skolor som haft elever från Tyresö kommun under 2016 och 2018, då dessa underskott uppstod. Beslut om nedskrivning fattades i december. Utbetalning sker under våren 2019, men belastar 2018. Beslut om bokning på verksamhetsområdets beställarsida fattades av ekonomichef, och styrs inte av barn- och utbildningsförvaltningen.

Utförare i egen regi, VO2 Grundskola

Belopp i tkr	2018 budget	2018 utfall	2018 avvikelse	2017 avvikelse
Intäkter				
Tidigare års resultat		-3 945	-3 945	-5 284
Elevbidrag	526 833	525 077	-1 756	4 778
Verksamhetsstöd	25 243	33 088	7 845	3 234
Socio	13 996	13 996	0	13
Försäljning	983	1 899	916	-585
Intern intäkt	488	1 044	556	2 133
Statsbidrag	35 423	34 835	-588	495
Summa intäkter	602 966	605 994	3 028	4 785
Kostnader				
Personalkostnader	-426 564	-437 218	-10 654	-5 130
Anslag och prestationskostnad	-6 798	-7 101	-303	-476
Lokaler	-101 284	-100 359	925	-3
Skolmältid	-37 800	-38 096	-296	684
Läromedel	-17 022	-22 724	-5 702	-2 501
Övriga kostnader	-13 498	-16 531	-3 033	-8 103
<i>Varav inhyrd personal</i>	<i>-1 314</i>	<i>-4 038</i>	<i>-2 724</i>	<i>-3 420</i>
Summa kostnader	-602 966	-622 028	-19 062	-15 530
Resultat	0	-16 034	-16 034	-10 746

Kommentar intäkter

Elevbidrag är något lägre än enheternas budget. Elevantalet i skolorna fortsätter att öka i svag takt. Effekterna av det minskade statsbidrag för att bibehålla förstärkt elevhälsa, motsvarande cirka 4,5 mnkr är att den kostnad som uppstår för denna personalsatsning inte längre har finansiering genom statsbidraget. Varje enhet har svårt att ta bort den förstärkning som redan genomförts under föregående år. Under december fördelades statsbidraget för likvärdig skola till utföraren enligt intentionerna i bidraget.

Kommentar kostnader

Alla skolor i egen regi har fokus på att hålla personalvolymen i balans med elevantalet. Kostnaderna fortsätter att öka som konsekvens av löneglidning, utökad timplan, fler nyanlända och lokaler som begränsar gruppstorlekar. Kostnaden för inhyrd personal har ökat och är drygt 4,0 mnkr för helåret. Ny lön för lärarkollektivet samt retroaktiv utbetalning från april skedde i december, med cirka 1,5 mnkr mer än prognos. Semesterlöneskulden ökade i grundskolan med cirka 0,8 mnkr 2018.

Kostnader för läromedel är högre än budget för året. I läromedel ingår böcker och förbrukningsmaterial, datorer och programvaror, kopiering, bibliotek, studiebesök. Kostnaden för datorer ökar till följd av den nationella IT-strategin för skolan.

Övriga kostnader är högre än budget för perioden. I övriga kostnader ingår inhyrd personal, lokal administration, lokalt underhåll och mindre reparationer av lokaler och inventarier, inköp av inventarier, material till elevhälsan samt fortbildning, friskvård och personalaktiviteter.

Kommentar resultat

Föregående års resultat är underskott med 3,9 mnkr.

Särskolans resultat för 2018 är underskott på 2,1 mnkr.

Totalt resultat för utföraren exklusive särskolan och tidigare års resultat blev underskott med 9,98 mnkr för helåret.

De främsta orsakerna till underskottet på utförarsidan är högre personalkostnader som en följd av

- fortsatt omsättning på behöriga lärare med nivåökning vid rekrytering
- minskat statsbidrag för förstärkt elevhälsa, som delvis kompenseras av det nya bidraget för likvärdig skola
- stadiindelad timplan, med bland annat moderna språk i årskurs 6, och full effekt av utökningen i timplan i bland annat matematik som infördes under föregående läsår.
- ökad semesterlöneskuld

6. Uppföljning av riskhanteringsplan

Åtgärder har gjorts enligt riskhanteringsplanen. Flera insatser har gjorts för att lärandet ska öka som till exempel bedömning för lärande och kompetensutveckling utifrån betyg och betygsättning. En tjänst för arbete kring likabehandling har tillsatts för att arbetar vidare med ett strukturerat likabehandlingsarbete som ska öka kontinuiteten och tryggheten för elever, samt skapa likvärdighet på alla skolor.

Risk	Åtgärd	Kontrollinsatser	Ansvarig
Svårigheter att uppnå målen "Lärandet ska öka i respektive verksamheten" respektive "Kunskapsresultaten ska öka och hålla en hög kvalitet".	Verksamhetschef och förskolechef/ rektor följer och analyserar resultaten och sätter in åtgärder. Resultatdialoger med rektorerna.	Uppföljning av resultat och betyg i det systematiska kvalitetsarbetet.	Rektor respektive förskolechef i samarbete med respektive verksamhetschef.
Svårigheter att uppnå målen "Upplevelsen av trygghet ska öka i förskolan" respektive "Upplevelsen av trygghet ska öka i grundskolan".	Systematiskt arbete utifrån plan mot diskriminering och kränkande behandling.	Alla enheter har en reviderad och förankrad plan mot diskriminering och kränkande behandling.	Verksamhetschef
	Sammanställning av anmälningar om kränkande behandling, skolinspektionsärenden och anmälningar till Barn- och elevombudet.	Månatlig information till nämnden	Förvaltningschef
Svårigheter för grundskolan att uppnå målet "Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser"	Ta fram nyckeltal för resurs- och ekonomiska fördelningar.	Systematisk och regelbunden uppföljningen av ekonomiskt utfall.	Förvaltningschef tillsammans med verksamhetschef.
	Översyn av elevpengens fördelning mellan stadier.		
	Elevantalen i klasserna ökar.		
Svårighet att uppnå målet "Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än 4 procent"	Uppföljning av korttidsfrånvaron.	Systematisk och regelbunden resultatuppföljning	Förvaltningschef tillsammans med verksamhetschefer.
	Uppföljning av Stamina och bemanningsenheten.	Uppföljning nyttjande av bemanningsenheten	
Svårigheter att uppnå målen "Elevers och vårdnadshavares delaktighet i skolan ska öka".	Öka mångfalden av alternativ till vårdnadshavarna, samt modernisera kanaler för ökad delaktighet.	Aktivitet i verksamhetsplan	Verksamhetschef

7. Sammanfattande bedömning

Tyresö hamnar på plats 54 av 290 kommuner i Sveriges kommuner och landstings (SKL) årliga ranking Öppna jämförelser grundskola. Det är en klar förbättring från förra årets plats 133, och i nivå med tidigare år. Resultatdialogerna som sker kontinuerligt i skolorna har varit ett led i det ökade kunskapsresultatet.

Andelen elever som svarar att de är trygga i skolan uppgår till 87 procent i årskurs 5 och 82 procent i årskurs 8. Resultat är några procentenheter lägre jämfört med tidigare år men ligger trots allt på en hög positiv nivå. Arbetet med likabehandlingsplanen och andra insatser som till exempel kartläggning av otrygga platser, trygghetsvandringar på skola samt fritidshem och samsyn på trivselregler ger förutsättningar att skapa en tryggare skolmiljö. Arbetet med en gemensam likabehandlingsplan har fortsatt under året. Arbeta sker med en gemensam struktur för alla skolor gällande plan mot kränkande behandling.

Strukturen i planen är nu samma för alla skolor i Tyresö för att lättare kunna utvärdera och prioritera insatser.

För att förbättra kommunikation och information har förvaltningen upphandlat en ny lärplattform som ger förutsättningar för bättre kommunikation och delaktighet. Den nya lärplattformen togs i bruk för grundskolan i början av augusti 2018. Innovativa och effektiva processer utvecklas. Bland annat satsas det på olika e-tjänster som effektiviserar arbetet och underlättar invånarnas kontakt med kommunen.

Sjukfrånvaron ligger fortfarande högt, men satsningar har gjorts för att åtgärda detta. I augusti detta år har korttidsfrånvaron börjat sjunka. Alla skolledare i Tyresö kommun har genomgått HR-avdelningens utbildning gällande sjukfrånvaro.

VO 2 har inte en ekonomi i balans. Anpassningar av organisationen har gjorts under 2018, både på förvaltnings- och enhetsnivå.

Särskilda uppdrag

Grundskolan uppnår alla särskilda uppdrag. Gällande tillgänglighetsplan sker en kartläggning av vilka kompetensutvecklingsinsatser som behövs för att kunna möta personer med olika funktionsnedsättningar där analysen kommer leda till prioriterade kompetensutvecklingar för personalen. Verksamhet Grundskola kommer under detta läsår kartlägga varje skolenhets kompetens inom elevhälsan, med hjälp av ett skattningsverktyg från specialpedagogiska myndigheten. Denna kartläggning kommer visa på kompetensutvecklingsbehov som planeras för under läsåret.

Nämnduppdrag

Verksamheten har arbetat med alla nämnduppdrag under året. Uppdraget om modersmål och studiehandledning är klart och har redovisats i nämnden och förvaltningen arbetar med ett förbättringsarbete.